

Centraal Bureau voor de Statistiek

Persbericht

PB01-035
15 februari 2001
9.30 uur

Economie groeit in 2000 met 3,9%

De Nederlandse economie heeft ook in 2000 een goed jaar doorgemaakt. De volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP) is in 2000 uitgekomen op 3,9%. Dit is even hoog als in 1999. Het is het vierde jaar op rij met een economische groei in de buurt van 4%. Dit is voor het laatst voorgekomen in het begin van de jaren zeventig. De uitvoer is in 2000 de belangrijkste motor voor de economische groei. De prijsstijging van het BBP is opgelopen tot 3,1%. Dit blijkt uit de eerste ramingen van de Kwartaalrekeningen van het CBS.

Hoogste prijsstijging BBP sinds 1982

Het prijspeil van het BBP in 2000 ligt 3,1% hoger dan een jaar eerder. Dit is de hoogste prijsstijging sinds 1982. In 1999 was de BBP-prijsstijging nog 1,7%. De prijsontwikkeling van het BBP omvat naast de prijzen van de consumptie en investeringen ook het verschil in ontwikkeling tussen de uitvoerprijzen en de invoerprijzen.

Commerciële diensten koploper

Aan de productiekant van de economie groeit de commerciële dienstverlening met 5% het snelst. In 1999 was dit ook al het geval. Telecommunicatie en financiële dienstverlening zijn de koplopers. Bij de goederenproducenten is de industriële productie aangetrokken. De groeiversnelling zit vooral bij elektrotechniek en chemische basisproducten. De toename van de bouwproductie is minder uitbundig dan in 1999.

De kwartaalcijfers van de economische groei geven in de loop van 2000 een aflopende groei ten opzichte van een jaar eerder te zien. Dit is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan een kleiner aantal werkdagen in de tweede helft van 2000. Na correctie voor deze kalendereffecten en na correctie voor seizoeneffecten is de kwartaal-op-kwartaal groei vrijwel stabiel in de eerste drie kwartalen van 2000. Het vierde kwartaal laat zelfs een hogere groei zien.

CBS-Persdienst

Postbus 4000
2270 JM Voorburg
tel. (070) 337 58 16
fax (070) 337 59 71
E-mail:
persdienst@cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

Investeringsgroei lager

Aan de bestedingenkant loopt met name de investeringsgroei terug, van 6,5% in 1999 tot 4,3% in 2000. Deze groeivertraging zit zowel bij de bouwwerken als bij auto's en computers. De groeivertraging hangt bij de bouwwerken samen met minder werkbare dagen in de tweede helft van 2000.

Forse versnelling uitvoergroei

De grootste bijdrage aan de economische groei komt in 2000 van de uitvoer. De volumestijging van de uitvoer versnelt tot 9,1%. Dit is het hoogste percentage sinds meer dan tien jaar. De invoergroei versnelt eveneens (8,9%), maar de toename van de invoer blijft voor het eerst sinds 1996 achter bij die van de uitvoer. Een deel van de hoge groeipercentages komt voor rekening van het snel toenemend belang van de wederuitvoer. Exclusief wederuitvoer zijn de groeipercentages circa tweeënhalf procentpunt lager. Groeipercentages in de dubbele cijfers doen zich bij de uitvoer voor bij de elektrotechnische machines en optische apparaten en bij energie (aardgas). Bij de invoer zitten de toppers bij chemische producten en elektrotechnische en optische apparatuur.

Groei gezinsconsumptie iets minder uitbundig

De volumegroei van de individuele consumptie in 2000 (3,7%) is opnieuw robuust, maar minder uitbundig dan de hoge groeicijfers van 4% of meer in de beide voorafgaande jaren. In de loop van het jaar vakt de consumptiegroei af, maar veert op in het vierde kwartaal. Mogelijk heeft de consument in deze periode extra aankopen gedaan, vooruitlopend op de belastingverhogingen per 1 januari 2001.

Niet alle consumptiecategorieën dragen in gelijke mate bij aan de groei in 2000. Aan voedings- en genotmiddelen is nauwelijks meer uitgegeven dan een jaar eerder. Bij duurzame goederen valt de stijging – ondanks anticipatie-aankopen – lager uit dan in de afgelopen jaren. De volumegroei van de uitgaven aan diensten versnelt van 3,5% naar 4,4% in 2000. De uitgaven aan diensten vormen verreweg de grootste consumptiecategorie.

Technische toelichting

De economische groei wordt afgemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product, het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

In dit persbericht is de eerste raming van de economische groei in het vierde kwartaal van 2000 en daarmee over heel 2000 gepubliceerd. Deze "flash-raming" heeft een voorlopig karakter: de cijfers kunnen nog worden aangepast op basis van statistische informatie die de komende tijd beschikbaar komt. Op 12 april aanstaande worden nieuwe cijfers

over het vierde kwartaal gepubliceerd, waarbij bovendien meer detailgegevens worden vrijgegeven. Dan kunnen ook de gegevens van de eerste drie kwartalen nog worden bijgesteld. Bij de berekening van de cijfers over 2000 zijn enige thans reeds bekende bijstellingen opgenomen. Deze correcties zijn nog niet verdeeld naar kwartalen. Dat gebeurt in april aanstaande.

De in dit persbericht opgenomen groeipercentages 'ten opzichte van een jaar eerder' zijn niet zonder meer vergelijkbaar met de 'op jaarbasis gebrachte' kwartaalgroecijfers ('annual rates') van onder andere de VS. In aflevering 3 van de CBS-publicatie De Nederlandse conjunctuur, 2000 worden beide methoden uitgebreid besproken. De belangrijkste verschillen zijn de volgende:

Een 'annual rate' is de seizoengecorrigeerde groei ten opzichte van het voorgaande kwartaal (zie de rechterkolom van tabel 1), die op jaarbasis is gebracht door hem op een bepaalde manier tot de vierde macht te verheffen (bijvoorbeeld bij 0,8%: $1,008^4$). Het cijfer geeft dus weer wat de jaargroei zou kunnen zijn als alle kwartalen met ditzelfde tempo zouden groeien. 'Annual rates' leiden doorgaans tot grotere schommelingen tussen opeenvolgende kwartalen en tussen opeenvolgende ramingen over hetzelfde kwartaal. Door de seizoencorrectieprocedure zijn de 'annual rates' minder objectief en minder vergelijkbaar tussen landen.

Net als de meeste andere Europese landen, presenteert het CBS de kwartaalgroei ten opzichte van de overeenkomstige periode van een jaar eerder. Het optreden van incidentele factoren en werkdageffecten wordt beschreven in de persberichten. Om een indicatie te krijgen van de uiteindelijke groei in een kalenderjaar worden cumulatieve mutaties berekend voor meerdere kwartalen ten opzichte van dezelfde kwartalen een jaar eerder. Voor het signaleren van omslagen of tempowisselingen worden seizoengecorrigeerde mutaties ten opzichte van het voorgaande kwartaal als aanvullende informatie verstrekt (zie de rechterkolom van tabel 1).

De goederenproducenten omvatten de bedrijven in de landbouw, delfstoffenwinning, industrie, energie- en waterleidingbedrijven en de bouwnijverheid. De commerciële dienstverlening betreft handel, horeca, vervoer, post en telecommunicatie en de financiële en zakelijke dienstverlening. De niet-commerciële dienstverlening heeft betrekking op overheid, onderwijs en zorgsector.

Noot voor de redactie

De gegevens uit dit persbericht worden verder toegelicht op de persconferentie over de Nederlandse conjunctuur in 2000, die het CBS verzorgt op donderdag 15 februari om 10.00 uur in Nieuwspoort te Den Haag. Voor meer informatie over de Kwartaalrekeningen kunt u vanaf 12.00 uur contact opnemen met het Centraal Bureau voor de Statistiek in Voorburg, drs. M.M.J.Vergeer, tel. (070) 337 40 77.

Overige informatie kunt u krijgen bij de persdienst van het CBS, tel. (070) 337 58 16.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

<u>Verandering ten opzichte van:</u>		
	zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode 1)
<i>volumemutaties in %</i>		
1998	4,1	--
1999	3,9	--
2000	3,9	--
1998-I	5,2	1,1
II	3,6	0,7
III	3,7	0,9
IV	3,8	0,9
1999-I	3,2	0,7
II	3,4	1,1
III	3,9	1,4
IV	4,9	1,2
2000-I	4,9	0,8
II	4,1	0,7
III	3,3	0,7
IV	3,1	1,2

1) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en een aantal kalendereffecten.

Bron: CBS

Tabel 2: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld gld</i>	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
1998	780,5	354,2	6,1	2,0
1999	824,0	373,9	5,6	1,7
2000	882,3	400,4	7,1	3,1
1998-I	188,7	85,6	7,8	2,5
II	198,2	90,0	5,7	2,0
III	190,4	86,4	5,9	2,1
IV	203,2	92,2	5,3	1,4
1999-I	197,7	89,7	4,8	1,5
II	208,6	94,6	5,2	1,7
III	200,8	91,1	5,5	1,5
IV	216,9	98,4	6,7	1,8
2000-I	213,1	96,7	7,7	2,7
II	223,8	101,5	7,3	3,1
III	214,2	97,2	6,7	3,3
IV	231,0	104,8	6,5	3,3

Bron: CBS

Tabel 3: Goederen- en dienstentotalen

	1999	2000	2000			
			I	II	III	IV
<i>Volumemutaties in %</i>						
Consumptieve bestedingen	3,8	3,5	4,3	3,2	2,8	3,7
w.v. individueel	4,0	3,7	4,6	3,3	2,9	4,0
collectief	2,9	2,6	2,8	2,9	2,4	2,3
w.v. door huishoudens	4,4	3,7	5,1	3,4	2,9	4,1
door overheid	2,5	3,1	2,8	2,9	2,8	2,8
Investerings in vaste activa	6,5	4,3	5,3	7,1	2,5	2,0
Veranderingen voorraden1)	0,1	-0,1	0,1	-1,0	0,9	-0,5
Nationale bestedingen	4,2	3,4	4,8	4,4	2,1	2,5
Uitvoer goederen en diensten	5,6	9,1	8,8	8,4	9,7	8,4
Invoer goederen en diensten	6,3	8,9	8,9	9,2	8,2	7,9
Bruto binnenlands product	3,9	3,9	4,9	4,1	3,3	3,1

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

Producenten van:	1999	2000	2000			
			I	II	III	IV
<i>Volumemutaties in %</i>						
Goederen	3,3	3,0	4,9	4,0	1,5	1,4
Landbouw en visserij	7,0	1,1	0,7	-1,7	-0,1	0,7
Industrie en energie	2,2	3,2	4,7	4,3	2,1	1,7
Bouwnijverheid	5,8	3,5	7,3	5,3	0,6	0,6
Commerciële diensten	5,2	5,1	5,8	5,2	4,9	4,6
Handel, horeca en transport	5,7	5,1	5,9	5,8	4,8	4,1
Financiële en zakelijke diensten	4,8	5,1	5,7	4,7	4,9	5,0
Niet-commerciële diensten	1,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6

Bron: CBS